

Lesley Griffiths

Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

8 Chwefror 2023

Annwyl Lesley,

Bil Bwyd (Cymru)

Ar 25 Ionawr, clywodd y Pwyllgor [dystiolaeth](#) gan gynrychiolwyr cynhyrchwyr a phroseswyr bwyd a diod ar y [Bil Bwyd \(Cymru\)](#) (y Bil). Mewn ymateb i gwestiwn ynghylch eich sylwadau y gallai'r Bil ddefnyddio llawer o adnoddau a biwrocraidaidd, [awgrymodd](#) Andy Richardson o Fwrdd Diwydiant Bwyd a Diod Cymru, cyn i ddeddfwriaeth gael ei chyflwyno, y dylid herio adrannau Llywodraeth Cymru i ddangos sut maent yn cyflawni yn erbyn amcanion y ddeddfwriaeth.

Roedd yr Aelodau o'r farn bod yr awgrym hwn yn ddiddorol, a hoffent ymgorffori'r dull hwn yn ein gwaith craffu ar y Bil. Felly, hoffai'r Aelodau gynnal ymarfer gan ddefnyddio'r nodau bwyd yn y Bil i ddeall sut y mae polisi trawsadrannol presennol Llywodraeth Cymru eisoes yn cyflawni nodau'r Bil.

Fel y gwyddoch, mae'r Bil yn nodi dau fath gwahanol o nodau bwyd. Mae [Memorandwm Esboniadol](#) y Bil yn nodi mai'r prif nod bwyd yw'r nod cyffredinol o ddarparu bwyd fforddiadwy, iach, ac sy'n gynaliadwy yn economaidd, yn amgylcheddol ac yn gymdeithasol i bobl Cymru. Mae'r Memorandwm yn nodi bod y nodau bwyd eilaidd yn "ategu'r nod bwyd sylfaenol ac yn cwmpasu meysydd penodol, gan gynnwys: Llesiant economaidd, iechyd a chymdeithasol, addysg, yr amgylchedd a gwastraff bwyd."

Mae'r Bil yn cynnwys tabl gyda rhestr o'r nodau bwyd eilaidd a disgrifiad ar gyfer pob un:

Nod	Disgrifiad
Llesiant economaidd	<p>Creu cyfleoedd economaidd newydd drwy hybu bwyd a gynhyrchir yn lleol.</p> <p>Hybu datblygiad economaidd, cymdeithasol a chymunedol cynaliadwy.</p> <p>Annog cysylltiadau gwell rhwng cynhyrchwyr bwyd, proseswyr bwyd a defnyddwyr.</p>
Iechyd a chymdeithasol	<p>Lleihau diffyg maeth, tlodi bwyd a diffyg diogeledd bwyd.</p> <p>Lleihau gordewdra.</p> <p>Annog dosbarthiad teg o fwyd iach a chynaliadwy o fewn cymunedau.</p> <p>Hybu manteision llesiant cymdeithasol bwyd, er enghraifft drwy dyfu cymunedol a thrwy randiroedd.</p> <p>Hybu pwysigrwydd bwyta bwyd iach er mwyn gwella iechyd a llesiant corfforol a meddyliol.</p>
Addysg	<p>Cynyddu ansawdd a hygyrchedd darpariaeth addysgol ar faterion sy'n ymwneud â bwyd.</p> <p>Datblygu sgiliau bwyd er mwyn sicrhau deiet gwell ac iachach a llesiant gwell.</p>
Yr amgylchedd	<p>Lleihau effeithiau amgylcheddol cynhyrchu, prosesu a bwyta bwyd.</p> <p>Gwella ac adfywio'r amgylchedd naturiol drwy gynhyrchu bwyd.</p> <p>Adfer a chynnal bioamrywiaeth a chynefinoedd drwy gynhyrchu bwyd.</p> <p>Hybu system fwyd sy'n lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac sy'n addasu iddo ac sy'n lleihau ôl-troed amgylcheddol byd-eang Cymru.</p>
Gwastraff bwyd	<p>Lleihau gwastraff bwyd ar draws y system fwyd, gan gynnwys gwastraff bwyd gan gynhyrchwyr bwyd, proseswyr bwyd a defnyddwyr.</p>

A allwch chi nodi sut mae pob un o adrannau Llywodraeth Cymru yn cyflawni yn erbyn nodau bwyd eilaidd y Bil. Er fy mod yn deall ein bod yn gofyn i'r Llywodraeth wneud darn eang o waith trawsadrannol, byddwch hefyd yn ymwybodol mai prin iawn yw'r amser a roddir inni i wneud gwaith craffu deddfwriaethol. Felly, byddem yn croesawu cael ymateb gennych cyn ein sesiwn gyda'r

Gweinidog ar 16 Chwefror. Rydym yn derbyn y gallai'r ymateb hwn fod yn lefel uchel iawn. Os nad yw hynny'n ymarferol, byddwn yn ddiolchgar pe gallech ymateb erbyn 3 Mawrth gan y byddai hyn yn rhoi amser inni ystyried eich ymateb a'i ymgorffori yn adroddiad cyfnod 1 y Bil.

Cofion,

Paul Davies AS

Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg | We welcome correspondence in Welsh or English.

